

підкинулася - пелюшка на час сну їй ще потрібна, спить спокійно - необхідності немає. Поруч із матір'ю і у неї на руках дитина спокійно спить без пелюшки, оскільки, обіймаючи дитя, мати перешкоджає «підкиданням». Тому в умовах, коли мати постійно перебуває разом із малюком, наприклад, у палаті «мати - дитина», необхідності в сповиванні немає. Поступово дитина звикає до своїх рук і координує їх рухи більш упевнено. Це відбувається приблизно до 10-30-го дня, і з цього часу малюки перестають будити себе різкими діями, відбудеться поступове звикання до нового простору і психіка дитини не страждає.

Підсумуємо. Нами визначено пріоритети та межі батьківського втручання в психофізіологічний простір малюка. Це втручання може бути негативним, якщо батьки ігнорують сучасні дослідження щодо сповивання немовляти, штучно затягуючи терміни розвитку сенсорного інтелекту. Аналіз висвітлених у статті підходів до заявленої проблеми засвідчує, що вони є кардинально протилежні. Проте, неправі як «консерватори», які вважають, що дитину потрібно щільно упаковувати в пелюшки мало не півроку, так і «радикали», які стверджують, що сповивання абсолютно не потрібно. На нашу думку, найбільш сучасним і науково обгрунтованим є підхід, згідно якого сповивання необхідно для адаптації малюка до нових умов життя. Відмова від сповивання може відбуватися тоді, коли малюк сам виявить до цього готовність. Отже, наукової та логічної мотивації відмови від сповивання не існує. Погоджуючись із доктором Є.О.Комаровським, можна сформулювати головне правило: сповивати або не сповивати дитину - особиста справа її батьків, яка визначається їх бажаннями, можливостями, способом життя.

Список використаних джерел:

1. Аршавский И.А. Ваш малыш может не болеть / Илья Аркадьевич Аршавский. – М. : Советский спорт, 1990. – 30 с.
2. Бьюзен Т. Научите себя думать! / Пер. с англ. – Мн. : ООО «Попурри», 2000. – 192 с.
3. Визель Т.Г. Младенчество и дань традициям // Вестник угроведения. – 2013. - № 3 (14). – С.160-166.
4. Грушевський М. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу / Марко Грушевський. – 2 – ге вид., стер. – К. : Либідь, 2011. – 256 с.
5. Лурье С.В. Психологическая антропология: история, современное состояние, перспективы: Учебное пособие для вузов. – М.: Академический Проект, Екатеринбург: Деловая книга, 2003. – 624 с.
6. Мазуркевич С.А. Энциклопедия заблуждений. Дети. - М.: Издательство ЭКСМО - Пресс, 2002. – С.15-39.
7. Мид М. Культура и мир детства / Маргарет Мид. - М.: Наука, 1988. - С.48-59, 147-171, 259-274.
8. Павлова О.С. Обычай тугого пеленания детей на Северном Кавказе: история и современность// Культура и искусство. – 2011. - № 6 (6). – С.32-40.
9. Стоукс Б. Развивающие движения. – Мн. : ООО «Попурри», 2010. – 288 с.
10. Цареградская Ж. В. Ребенок от зачатия до года / Жанна Владимировна Цареградская. — М.: Астрель: АСТ, 2005.— 281 с.
11. Эриксон Э. Детство и общество.- М., 2000. - С. 181-182.
12. <http://articles.komarovskiy.net/k-voprosu-o-vrednosti-pelenaniya.html>

ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІГРОВОЇ ТЕРАПІЇ

В.Шевчук, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: А.В.Хіля, кандидат педагогічних наук, асистент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

HISTORICAL RESEARCH FOUNDATIONS OF TEACHING AND UPBRINGING POTENTIAL OF GAME THERAPY

V.Shevchuk, third-year student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. В статті коротко розглядається питання становлення та розвитку ігрової терапії. Особливості та відмінності її застосування через інтерпретацію термінів, а також питання потреби включення такої терапевтичної роботи з дитиною, її підсвідомістю.

Ключові слова: ігрова терапія, історичні аспекти розвитку ігрової терапії, навчально-виховний потенціал ігрової терапії.

Abstract. The article briefly reviews: the question of the formation and development of gaming therapy; the peculiarities and differences of its application through the interpretation of terms; the issue of the need to include such therapeutic work with the child, her subconscious.

Keywords: game therapy, historical aspects of development of game therapy, teaching and upbringing potential of game therapy.

XXI століття ознаменувалося низкою реформ та змін у освітньому просторі України. З року в рік популярності та розквіту в педагогіці та психології набувають інноваційні технології, що спрямовані на виховання всебічно розвинутої особистості, здатної до швидкого прийняття рішень, з високими моральними принципами та якостями, творчим мисленням та здібностями, з вмінням комунікувати та працювати в колективі. Проте перед науковцями постають проблеми, головною з яких є неготовність суспільства прийняти та використовувати такі технології.

Досить часто нові технології мають «спільне коріння» із «добре забутим, старим», що вимагає від науковців та практиків при їх впровадженні зважати на принципи та умови за яких технології було створено. Такою ж, на нашу думку є технологія ігрова терапія. Найпоширеніше її трактування, що зустрічається в психолого-педагогічній науці, пов'язане із терапевтичним впливом на дітей і дорослих використання гри. Адже гра сприяє встановленню емоційно близьких стосунків, знімає напругу і страх; цей метод використовують для корекції емоційних і поведінкових розладів у дітей, в його основу покладено гру як властивий дитині спосіб взаємодії з навколишнім світом [1, 47]. Оскільки навчально-виховна та художньо-творча діяльність проходять в атмосфері довіри, а теоретичний матеріал подаватиметься в ігровій формі, то це дозволить дітям краще засвоювати інформацію і при цьому не переживати за «неправильні» відповіді [2, 288].

Здійснивши аналіз пропонованих сьогодні методів діагностики і психокорекції дітей в процесі гри нами було з'ясовано, що свій початок ігрова терапія бере у 20-х роках минулого століття. Основоположниками такого методу є науковці в галузі психології А.Фрейд та М.Кляйн. Велика кількість досліджень в цій галузі призвела до поділу вчених на школи, які по різному трактували та розуміли сутність ігрової терапії й дещо розходилися в думках стосовно її терапевтичного потенціалу.

Але про роль гри у формуванні особистості в педагогічному значенні почали говорити ще давньогрецькі філософи. Зокрема, Платон стверджував, що джерелом задоволення є гра, а у працях Аристотеля зазначалося, що навіть дорослі люди здатні віддаватися найчудовішим іграм. Видатний вчений та педагог Ж.-Ж.Руссо наголошував, для того, щоб пізнати та зрозуміти дитину, необхідно поспостерігати за її грою [3].

Проте, як окремий напрямок «ігрова терапія» оформилася лише в 1923 році, коли М.Кляйн обґрунтувала і ввела у використання термін, що за суттю використання, на той момент, забезпечував насамперед зняття тривожності, а вже потім способом безпосереднього проникнення в дитяче несвідоме [3]. Згодом, психолог, у процесі практики ввела у використання додаткові засоби – іграшки, що дозволяли провести достовірний аналіз підсвідомості особистості, а дитині краще висловлювати власну думку. Трактування ігрової терапії запропоноване А.Фрейд значно відрізнялося від попереднього оскільки основною метою цієї технології було встановлення емоційного контакту з дитиною.

Для лікування та позбавлення дітей тривожності та інших проблем використовували гру – Г.Гуг-Гельмут, В.Екслайн, Д.Леві, К.Роджерс та інші. Як зазначає В.Екслайн, основна мета ігротерапії – допомогти дітям в їх інтелектуальному, емоційному, фізичному і соціальному розвитку, оскільки цей метод є своєрідним доповненням до навчального середовища, до тих пір поки дитина не навчиться легко та вміло здійснювати вербальне спілкування, зуміє повно та ефективно повідомляти про свої почуття іншим» [4]. Крім того, як зазначає А.Хіля, ігрові моменти використання арт-терапевтичних і казкотерапевтичних

вправ, що дозволяють варіювати структуру сприяють зняттю емоційно-фізичної, емоційно-психологічної напруги та бар'єрів у спілкуванні, тоді як для самої дитини такий творчий процес дозволить відволіктися від «буденних справ», сприятиме активному включенню в казково-фантастичну арт-терапевтичну роботу, [2, 157].

Отже, на нашу думку, використання ігрової терапії при роботі з дітьми створює той комплексний навчально-виховний та корекційно-розвивальний ефект, що сприяє розвитку творчого потенціалу дитини. У процесі гри діти мають можливість висловити свої найглибші емоції, переживання, реалізувати власні потреби у взаємодії і творчості, набувають безцінного досвіду вирішення актуальних для їхнього віку життєвих ситуацій.

Список використаних джерел:

1. Киселева М. В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми / М. В. Киселева. – СПб. : Речь, 2006. – 160 с.
2. Хіля А. В. Виховання у дітей з функціональними обмеженнями ціннісного ставлення до життя засобами арт-терапії : дис. на здобуття наукового ступеня : канд. пед. наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2017. – 339 с.
3. Москаленко А. Історія педагогіки : навч.-метод. посіб. / А. Москаленко.– Київ : Київський університет, 2014. – 240 с.
4. Экслайн В. Игровая терапия / В. Экслайн. – Москва : Эксмо-Пресс, 2000. – 160 с.